

א) וקדושין יט: ושי"ג,
ב) לט"ו נהל כמדות נו,
קדושין יט: כ"ג קט:
ג) גיטין פ"ג א' ושי"ג
ד) וקדושין פ"ג ט'
ה) וקדושין פ"ג ט'
ו) וקדושין פ"ג ט'
ז) וקדושין פ"ג ט'
ח) וקדושין פ"ג ט'
ט) וקדושין פ"ג ט'

גליון הש"ס

גמ' וכתבה ש"ש במוס'
לעיל נהל ד"ה אר"י ה"ה
לס' הגרסא פה א"ח
והוא כמנהג פה א"ח
והוא כמנהג פה א"ח
והוא כמנהג פה א"ח
והוא כמנהג פה א"ח
והוא כמנהג פה א"ח
והוא כמנהג פה א"ח
והוא כמנהג פה א"ח

מוסף רש"י

על מנת שאין לך עליו
שאר מון מקודשת
תשמיש הרי זו מקודשת
ותנאו בטל דלן ארס
מתנה על מה שכתוב בתורה
והי קדושה המעשה מעשה
והתנאי כמנן דלימיה
דמעשה בלא תנאי דמי
(רש"י ב"ב פ"ב ע"ב)
בדבר שבממון. שאר וכו'
(כתובות נ"ג) דליתן לתולה
הי תנאי קיים אצל עונה
לדעת דרובא הוא לא
איתיהב למחילה (קדושין
י"ג ודע"ל נ"ג) עונת תשמיש
מזה היא וצ"ע דרובא
הוא (רש"י ב"ב ע"ב)
תנאו קיים. הקדושין
קדושין ויש לה עליו עונה
אצל לא שאר וכו' (שם)
כמפליגה. דוחה אומה
לצעה דבדרי הנאי (גיטין
דף).

הדרן עלך השוכר את הפועלים

השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא צד.

עין משפט
נר מצוה

ק"ח א מ"י פ"ג מהל'
שכירות ה"ה סמנ
עשין פט טושי"ע ח"מ ס"י
ג"כ סעף ז:
ק"ח ב מ"י פ"ג ס"ג ה"ה
ט סמנ עשין שס
טושי"ע ח"מ ס"י ל"ח סעף
ז:

ק"ב ג מ"י ס"ג סמנ שס
טושי"ע ח"מ ס"י ש"ה
סעף ד:

ק"ב ד מ"י פ"ז מה'
אשוח ה"ה ט
ופ"ב ה"ה א סמנ עשין סמ
טושי"ע אר"י ס"י ל"ח סעף
ה כ"ה:

ק"ב ה ו' ס"ג ס"י
ה"ה ב טושי"ע שס
סעף ז:

ק"ב ז מ"י שס ה"ה ט
ופ"ב ה"ה א סמנ עשין שס
ה"ה ב טושי"ע שס
סעף ה:

ק"ב ח מ"י פ"ג
מהל' שכירות ה"ה
ט סמנ עשין פט טושי"ע
ח"מ ס"י ל"ח סעף ח:

ק"ב י מ"י פ"ז מהל'
אשוח ה"ה א סמנ
עשין סמ טושי"ע אר"י ס"י
ל"ח סעף ז:

א כ מ"י פ"ח מהל'
שכירות ה"ה ג ופ"ב
מהל' שאלה ופקדון ה"ה א
סמנ עשין פט טושי"ע ח"מ
ס"י שמו סעף א:

ב ל מ"י פ"ח שס ופ"ב
שס טור ושי"ע שס
סעף ז:

א ב מ"י פ"ח מהל'
שכירות ה"ה ג ופ"ב
מהל' שאלה ופקדון ה"ה א
סמנ עשין פט טושי"ע ח"מ
ס"י שמו סעף א:

ב ל מ"י פ"ח שס ופ"ב
שס טור ושי"ע שס
סעף ז:

א ב מ"י פ"ח מהל'
שכירות ה"ה ג ופ"ב
מהל' שאלה ופקדון ה"ה א
סמנ עשין פט טושי"ע ח"מ
ס"י שמו סעף א:

ב ל מ"י פ"ח שס ופ"ב
שס טור ושי"ע שס
סעף ז:

א ב מ"י פ"ח מהל'
שכירות ה"ה ג ופ"ב
מהל' שאלה ופקדון ה"ה א
סמנ עשין פט טושי"ע ח"מ
ס"י שמו סעף א:

ב ל מ"י פ"ח שס ופ"ב
שס טור ושי"ע שס
סעף ז:

א ב מ"י פ"ח מהל'
שכירות ה"ה ג ופ"ב
מהל' שאלה ופקדון ה"ה א
סמנ עשין פט טושי"ע ח"מ
ס"י שמו סעף א:

ב ל מ"י פ"ח שס ופ"ב
שס טור ושי"ע שס
סעף ז:

א ב מ"י פ"ח מהל'
שכירות ה"ה ג ופ"ב
מהל' שאלה ופקדון ה"ה א
סמנ עשין פט טושי"ע ח"מ
ס"י שמו סעף א:

ב ל מ"י פ"ח שס ופ"ב
שס טור ושי"ע שס
סעף ז:

א ב מ"י פ"ח מהל'
שכירות ה"ה ג ופ"ב
מהל' שאלה ופקדון ה"ה א
סמנ עשין פט טושי"ע ח"מ
ס"י שמו סעף א:

ב ל מ"י פ"ח שס ופ"ב
שס טור ושי"ע שס
סעף ז:

א ב מ"י פ"ח מהל'
שכירות ה"ה ג ופ"ב
מהל' שאלה ופקדון ה"ה א
סמנ עשין פט טושי"ע ח"מ
ס"י שמו סעף א:

ב ל מ"י פ"ח שס ופ"ב
שס טור ושי"ע שס
סעף ז:

א ב מ"י פ"ח מהל'
שכירות ה"ה ג ופ"ב
מהל' שאלה ופקדון ה"ה א
סמנ עשין פט טושי"ע ח"מ
ס"י שמו סעף א:

ב ל מ"י פ"ח שס ופ"ב
שס טור ושי"ע שס
סעף ז:

א ב מ"י פ"ח מהל'
שכירות ה"ה ג ופ"ב
מהל' שאלה ופקדון ה"ה א
סמנ עשין פט טושי"ע ח"מ
ס"י שמו סעף א:

ב ל מ"י פ"ח שס ופ"ב
שס טור ושי"ע שס
סעף ז:

אימא סיפא כל תנאי שיש מעשה בתחילתו תנאו במל' אתאן
לר' מאיר. הכא משמע דלא כפי' הקונטרס דפי' בסוף
פרק מי שאלחו (גיטין דף עה. ד"ה משום) דלפילו רבנן דרבי מאיר
מודו דבעינן תנאי קודם למעשה גבי הא דקאמר אלא אמר רבא

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

משום דהוי מעשה קודם לתנאי:
אמר רב נחמן בר יצחק מתני'
נמי דיקא ב'. ואל"ת תנאי
קמ"ל רב נחמן הא רב א' אמר לעיל
זו דברי ר' יהודה בן תימנא ועוד מה
שייך דיקא מה שהיא צדדיא ואיכא
למימר דלא שמיע ליה דרב ושייך נמי
דיקא כיון שאינו צדדיא בשמנה אצל
קשה דהוא ליה למימני כל שאי אפשר
לו לקיים תנאו בטל כי איך דרישא
ונראה לומר (עוד) דרב נחמן הוא
ידע להא דרב ומפרש מנליה לרב
דמתנימין כוותיה דהא איכא למימר
דלמי ככולי עלמא וקאי ארישא
דקמני דכל המתנה על מה שכתוב
בתורה תנאו בטל ויהי' טעמא משום
דכל תנאי שאפשר לקיימו בסופו
דוקא הוי תנאי קיים אצל מתנה על
מה שכתוב בתורה שאי אפשר לו
לקיימו תנאו בטל והתנה עליו
מתחילתו נמי קאי ארישא דקמני
וכל שיש בו מעשה מתחילתו תנאו
בטל דוקא התנה עליו מתחילתו
תנאו קיים שהתנאי קודם למעשה
ודייק דלמיא כרבי יהודה בן תימנא
מדקמני כל דאי סיומא דרישא הוא
לא הוה ליה למימני כל אלא ואם
אפשר לקיימו בסופו והתנה עליו
מתחילתו תנאו קיים אלא ודאי סיפא
מילתא צדדיא נפשיה הוא ושום חידוש
אתא לאשמועינן אס כן ודאי אתא
למדק אפשר אין לא אפשר לא
ופי' רבינו שמואל אין נראה לר"י
כלל לך לא כתבתי:

הדרן עלך השוכר את הפועלים

השואל את הפרה:
(שי"ג ע"ג) פרה במשיכה ובעלים
באמירה. הק'
ריצ"ס דלמך לקמן בפירקין (דף ק"ג).

שאלה דכחא ואומנא וספר מתא כולהו
צעידן עבדתייהו כשאלה צבעלים דמו
משמע דשאל צעידן עבדתייהו לא הוי
שאלה צבעלים וי"ל דלאו דוקא
צעידן עבדתייהו אלא צעעת הליכתן
או אפילו מומנסי עמנן לילך ולעשות
חשוב צעידן עבדתייהו אצל ודאי
משעת אמירה של קודם פסק מלאכה
לא חשוב שאלה צבעלים כדלמרינן
בס"פ האומנין (לעיל דף ק"ג). לסקו
איגלאי מילתא דהיא שעתא שכרא
הוי שמי ולא הוי פשיעה צבעלים:
מן

והתנה עליו מתחילתו תנאו קיים הא אי אפשר לו לקיימו תנאו במל' שמוע מינה:

הדרן עלך השוכר את הפועלים

השואל את הפרה יושאל בעליה עמה או שכר בעליה עמה לשאל הבעלים או שכרן ואחר כך שאל את הפרה ומתה פטור שנאמר 'אם בעליו עמו לא ישלם

וכך וכך אנשים. עמנו במקום שאנו
תמות: וזקתא. קלעים המקלעים
וקצועות עליו להיות עמנו בכל יום:
שהזהמות שם והשילו לזה על ידי
על מה שכתוב בתורה וכו'. בגמרא
צמחילתו. שהקדים מעשה שעליו
לעשות לתנאי שהוא שואל ממנו כגון
הרי מעשה זה שכן אס מעשה דבר
פלוגי. דלא דמי לתנאי בני גדי ובני ראובן
אס יעברו ונתמס (בבב"ר ז' ע"ג) היינו תנאי
קודם למעשה. אס מעשה לי הדבר
הוא אשונה ארעה אלא (בראשית ז')
היינו תנאי ששואל ממנו קודם למעשה
שעליו לעשות: תנאו בטל. והוי
מעשה מקיים וטע"פ שלא קיים צעל
התנאי אס התנאי: וכל תנאי שאפשר
לו לקיימו תנאו קיים. אס תנאו קודם
למעשה הוא הא אי אפשר לקיימו
תנאו בטל והמעשה קיים ובגמרא
מפרש לה: גמ' דבדנן שנמנון.
שאר וכו' אפילו תימא. רישא
דקמני מתנה שומר חנם להיפטר
משבועה ר"מ והאי לא מתנה על מה
שכתוב בתורה הוא אלא שאמר לו
אי אפשר להיות שומר שכן אלא צדק
ושומר לא נחית לשמירה עד דמשין
לצמחה והאי כי משין כבר פירש
על מנת שאין לו עליו שבועה ולא
שיצדק נפשיה לירד צמורת שומרין
אלא למקל' ולמה שירד ירד אצל
המקדש אס האשה מני אמר לה הרי
את מקודשת לי איקדשה לה וכו' אמר
לה על מנת שאין לך עלי מתנה על
מה שכתוב בתורה דלן אישות לחלאין
וכי תפוס קדושין לגמרי תפוס והוה
מתנה על מה שכתוב בתורה:
צדכיים. צממיה: זו דברי ר' יהודה
בן סימא. דקמני דאפשר לקיימו הא
אי אפשר לקיימו תנאו בטל: דמפליגה
צדכיים. שאין בלבו לשום תנאי אלא
להקניטה צעלמא מרחקה ודחה
אותה צדכיים: מסני נמי דיקא.
דקמנא לן כרבי יהודה בן תימנא:

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

כך וכך גברי איכא בהדן כך וכך כלבי איכא
בהדן כך וכך זוקתא פסיקא לן ואול ושקל
מיניה מאי א"ל "הרי הולכין למקום גרודי חיה
ולסטים: מתני' ב'מתנה שומר חנם להיות
פטור משבועה והשואל להיות פטור מלשלם
ג'נושא שכר והשוכר להיות פטורין משבועה
ומשלם (ב'כל המתנה על מה שכתוב בתורה
תנאו במל' וכול תנאי שיש מעשה בתחילתו
תנאו במל' וכול שאפשר לו לקיימו בסופו
והתנה עמו מתחילתו תנאו קיים: גמ' אמאי
מתנה על מה שכתוב בתורה הוא וכל המתנה
על מה שכתוב בתורה תנאו במל' הא מני ר'
יהודה היא דאמר 'בדבר שבממון תנאו קיים
ד'תנאי האומר לאשה הרי את מקודשת לי
על מנת שאין לך עלי שאר כסות ועונה
הרי זו מקודשת ותנאו במל' דברי ר"מ רבי
יהודה אומר בדבר שבממון תנאו קיים ומי
מצית מוקמת לה כר' יהודה אימא סיפא כל
המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו במל'
אתאן לר"מ הא לא קשיא לעולם ר' יהודה
היא וסיפא בדבר שאינו של ממון אימא סיפא
כל תנאי שיש בו מעשה בתחילתו תנאו במל'
מאן שמעת ליה דאית ליה הא סברא ר"מ
דתנאי אבא חלפתא איש כפר חנניא אמר
משום ר"מ תנאי קודם למעשה הרי זה תנאי
מעשה קודם לתנאי אינו תנאי אלא כולה
ר"מ היא ושאי הכא ד'דמעיקרא לא שעבד
נפשיה תנא "ומתנה (שומר שכר להיות
כשואל במאי בדברים אמר שמואל (בשקנו
מידו ור') יוחנן אמר אפילו תימא "בשלא קנו
מידו "בההיא הנאה דקא נפיק ליה קלא
דאיניש מהימנא הוא גמיר ומשעבד נפשיה:
וכל שאפשר לו לקיימו בסופו וכו': אמר רב
טבלא אמר רב זו דברי רבי יהודה בן תימא
אבל חכמים אומרים אע"פ שאי אפשר לו
לקיימו בסופו והתנה עליו מתחילתו תנאו
קיים ד'דתנאי הרי זה גיטך ע"מ שתעלי לרקיע
על מנת שתרדי לתהום על מנת שתבליעני
קנה של מאה אמה על מנת שתעברי את
הים הגדול ברגליך "נתקיים התנאי הרי זה
גט לא נתקיים התנאי אינו גט רבי יהודה בן
תימא אומר כזה גט כלל א"ר יהודה בן תימא
כל שאי אפשר לו לקיימו בסופו והתנה
עליו מתחילתו אינו אלא כמפליגה וכשר אמר
רב נחמן אמר רב הלכה כרבי יהודה בן
תימא אמר רב נחמן בר יצחק מתני' נמי
דיקא דקמני כל שאפשר לו לקיימו בסופו

הדרן עלך השוכר את הפועלים

השואל. ה"ג השואל אס הפרה
שאל צעליה עמה או
שכר צעליה עמה. לא גרסינן שכירות
בכולה מתנימין גבי פרה אלא גבי
צעלים דאשמועינן היכא דפרה שאלה
כל היכא דהו צעלים עמו במלאכתו
צין צדדיא גופו וצין ששכר אלו
קרינא ציה אס צעליו עמו(א) אצל צפרה
שכורה לא אשמועינן מתנימין דפטור
צבעלים אצל מצרייתא(ב) שמעינן לה:
אצל

והתנה עליו מתחילתו תנאו קיים הא אי אפשר לו לקיימו תנאו במל' שמוע מינה:

הדרן עלך השוכר את הפועלים

השואל את הפרה יושאל בעליה עמה או שכר בעליה עמה לשאל הבעלים או שכרן ואחר כך שאל את הפרה ומתה פטור שנאמר 'אם בעליו עמו לא ישלם